

אושר חוק השרות הלאומי

„הפועל המזרחי“ ו„המזרחי“ הצביעו בעד החוק

הכנסת אישרה אמש בלילה 57 קולות של סיעות הקואליציה נגד 15 קולות אנשי „המזרחי“ ו„הפועל המזרחי“ ו„מזרחי שמאל“ — את חוק השרות הלאומי המכונה „חוק המזרחי“.

אלא גם סוג השרות ייקבע ע"י המפקח בשיעור לב לבחירתה של המגוייטה. לפני שבעלי ההסתייגות החזיקו בתמקיותם, פנה י. שפרינצק אליהם בבקשה שיצטמצמו בזמנם, כי „הנושא הוא די פוליטי“. בשל דוחק הזמן סטו אחריו מהתקנות והתקנות ההסתייגיות לא גשמעו לכל סעיף וסעיף לחוד, אלא במסגרת גאוס כולל אחד שהקיף את כל הדעות הנמרדות של המסתייג.

ההסתייגויות
א. שוסטק (חרות) אמר, כי אין צורך בחוק המהווה הפליה בין בת לבת, אולם אין זו הפליה הבלתי-ביתר במדינה לדעתי, מפלים בין דם

פרשת חוק זה פתחה את מושב הכנסת העומד להסתיים היום: כשהתכנס הבית לשיבתו הראשונה במרשבו זה, ב־3 בנובמבר 1952, הודיע ראש הממשלה על התפטרות הרב מ. לוי בגלל הצעת חוק השרות הלאומי לבנות שמפאח סיבות דתיות או מצפוניות אינן מתאימות לשרות בצבא. אתמול, 24 שעות לפני גמר אותו מושב, הוכנסה אותה הצעה לספר החוקים של מדינת ישראל.

יו"ר ועדת העבודה, ע. גוברין, הביא את הצעה לקריאת השנה, והסביר את השינויים שעליהם הוחלט בוועדה ושפורטו בשבועות האחרונים מעל דפי העיתון. אחד השינויים החשובים הוא: — שלא רק טיב השרות הלאומי

תשובות ע. גוברין

ברברי תשובתו הדגיש, ע. גוברין, כי החוק הוא פרי פשרה טובה, הוגה ונחוצה. האם ראה זו מניקה למדינתנו? — שאל. בתוקף רב דחה את גירסתם של כמה מסתייגים, כי הצעת החוק היא תוצאה „קטנונית“ ממסדה עד למלחמת השחרור עמדה האשה העברית במערכות ישראל — י"א הוגר אם למתנגדי החוק.

מ. שרת קרא להחרים לציות החוק

מ"מ ראש הממשלה מ. שרת ראה צורך לומר הערות אחרות להחריים שהוללו סערה שחרגה מכל לוח הארץ. חוגי „המזרחי“ הפליגו בתלפולתם למרד חקים ודאגו שדבריהם יגיעו אל מעבר לים. חרדה גדולה תקפה את היהדות החרדית בעולם כולה, ומשלחנות ביקרו בַּקונסוליות הישראליות במדינות אחרות. התעורר הרושם כאילו בית ישראל כולו רוגש. על מה רגשו? — שאל מ. שרת. אנו דוחים בהומורמדות עמוקה את הקיסורים כאילו החוק בא לשלוח חץ בבבת העין של העם. בתורת „המזרחי“ — אמר חזק סוף, כי עדיין לא ניתנה שום תשובה על ה„המכרעת“, הודע החוק המורצע עומד בניגוד לתורת ישראל. היכן הדין והיכן ההלכה שהחוק בא להפר? פירם? תורת ישראל אינה זכמה נסתרה — אמר השיר. ג. ג. ג. ובדורה הכל יכולים לדעתה. בפועל ממש יודעים... לא רק רבני אלא גם רבים אחרים. הרבנים נזאלו פעם אחר פעם מעל דוכן הכנסת ובעתורנות, ונתבקשו להצביע על ההלכה המופרת כביכול — לא ניתנה תשובה מסיבה פשוטה מאד: אין הלכה ואין יין כזה.

מאימתו ממונים החרדים על חבושיה וחצניעות?

אלא מה? אומרים שזהו חוק הבא להפטר את המוסר ואת הצניעות. מנין להם, לחרדים, חשש זה. החוק עדיין לא הוצא אל הפועל, ועל כן אין להצביע על שום עובדה תלשויה לנמק חששות, שרק בגללן מרעשים עולמות, משמיצים את מדינת... אל ואת הכנסת שלה. החרדים לא רצו להמר תין לביצוע החוק הלכה למעשה, אלא רצו להעלים ול: יף בכל מחיר. נשאלת שאלה נוספת, אמר השיר: מאימתי ממונים חרדים אלה על המדינה ועל הצניעות. מתי הופקדו בידיהם. קיימים שלטונות במדינה שהורב תם לדאוג למוסר ולצניעות. טוענים, כי קיימת סכנה להווי המיוחד של המשפחה החרדית וכי תיפסק פירצה בהווי זה, אולם אם יש בנות והן יוצאות את בתיהן כדי לעבוד בחוץ — בנות המשכירות את עצמם כמפעלים שונים, — מדוע בנות אלו צריכות להיות פטורות מכל שירות לאומי? החוק עצמו דאג לסייגים רבים להווי ולשמירתו.

אחת מאשיות המדינה היא שמירת החוקים. סיים מ"מ ראש הממשלה את דבריו, והוסיף, כי „הצניעות השעינה לפנות בקריאה לציונות ולפיתוח החוק שנהפך לחובבה המוטלת על הכלל. אלה שהוללו את הסערה חייבים עתה לתרגיע את הרוחות הגסערות חונם ולהשיב את האחריות השלמה של בית ישראל סביב מדינת ישראל.

הודיעות הפועל

לאחר שבקריאה השניה נדחו כל ההסתייגויות הודיע שר הרוח הדיע שר הרוח הדיע, מ. שפירא, בשם „המזרחי“ והפועל המזרחי“ כי הצעת החוק צריכה להתמרמרות בהלק מהיהדות הדינית. גם סיעות שבשמן דיבר השיר חששו, ואף הרבנות הראשית לא העדימה את חששותיה. אולם „המזרחי“ והפועל המזרחי יצביעו בעד החוק לפי רוח החלטותיה של הרבנות הראשית. לאחר שהונסו בחוק תקוננים והושג הסכם בדבר תקנות הביצוע, הוא ציין בסוף דבריו ש„המזרחי“ והפועל המזרחי הם נגד גיוס בנות ויוסיפו להילחם נגד החוק באמצעים פירלמנטריים וציבוריים.

אננות ישראל: לא ניכנת
גם מ. סגן מסר הודעה בשם סיעתו: תו: החוק יגרום לניפוח נוסף של תקציב הבטחון המנופח בלאו הכי כוח האדם המגויס במדינת ישראל עדיף על האופטימום הרצוי בשם „אננות ישראל“ הודיע הרב ג. בן-יעקב, כי סיעתו וכל היהדות הדתית לא יכניעו ולא ירתעו.
א. ציולינג (מפ"ם) ביקש מהממשלה לסבר על תוכן התקנות שהוכרו אותן. ג. שפירא בהודעתו, שרת העבודה ג. ואירטון השיבה מיד ואמרה, כי כבר בשעת הגשת החוק לקריאה הראשונית הודיעה על רצון הממשלה להתקין תקנות שיסחררו את הבנות בשרות הלאומי מן הצורך ללבוש מדים, שיכתיחו שירות במוסדות ובישובים דתיים שידיאגו לאפשרות לינה של הבנות בבתיהן.